

A young woman with dark hair tied back, wearing a black t-shirt and bright blue athletic pants with yellow stripes, is looking off to the side. She is standing in a crowd of people at what appears to be a dance event. The background is blurred, showing other people and warm lighting.

STRATEGI

Vedtatt på generalforsamling 21.5.2025

Strategi for perioden_____

2025-2029

Norske dansekunstnere skal bidra til å utvikle en bærekraftig og vital dansebransje og at det stadig blir mer levedyktig å ha et yrkesliv i dansen.

Organisasjonsstrategien er forbundets overordnede og langsiktige strategi. Den gir forbundet rammen rundt en helhetlig politikk og gi administrasjonen nødvendige prinsipielle føringer.

Handlingsplaner oppdateres årlig av administrasjonen og inneholder mer detaljerte og konkrete tiltak som svarer på hvordan organisasjonen skal nå visjonen og målene. Disse orienteres om på generalforsamling hvert år.

Norske Dansekunstneres Strategi 2025 - 2029

Interesseorganisasjonens
handlingsplan

Fagforbundets
handlingsplan

Rettighetsforvalterens
handlingsplan

Om Norske Dansekunstnere

Norske Dansekunstnere er et fagforbundet for alle som jobber pedagogisk og kunstnerisk med dans eller i tilknytning til dette og en vederlagsforvalter for dansekunstnere. Dette gir oss også rollen som dansens største og samlende interesseorganisasjon. Fagforbund, rettighetsforvaltningen og interesseorganisasjon for dans og politikk hånd i hånd

Disse tre utgjør våre tre virksomhetsområder:

1. Interesseorganisasjonen for dans, som arbeider for at dans har premisser internt og utenfra som gir rom for en vital og bærekraftig kunstform i vårt samfunn

3. Rettighetsforvalter som utbetaler opphavsrettsvederlag til de som gjør en skapende innsats innenfor audiovisuell produksjon. Iht. Lov om opphavsrett §§ 2 jf.1 (Åvl) har den som skaper et åndsverk, herunder danseverk, «enerett til å råde over åndsverket ved å fremstille varig eller midlertidig eksemplar av det og ved å gjøre det tilgjengelig for allmenheten».

2. Fagforbund som sikrer lønns- og arbeidsvilkår gjennom overenskomster med produsentene og andre relevante parter og veiledning av sine medlemmer. Forbundet jobber for at det stadig skal bli mer levedyktig å ha et liv i dansen.

Norske dansekunstners store styrke og fortrinn er summen av de tre kjerneområdene fagforbund, rettighetsforvalter og interesseorganisasjon. De overlapper og påvirker hverandre positivt og styrker den kollektive kraften både indremedisinsk for en sunn og sammenhengende bransje, politisk for dansens rammevilkår og som rettighetsforvalter.

Norske Dansekunstners bakgrunn

Norske Dansekunstnere ble opprettet i 1947, da som Norsk Ballett og Fridansforbund. Opprettelsen kom som et svar på Stortingets forslag om å innføre luksusskatt på danseforestillinger. Forbundets første seier er å forhindre et Sttingsvedtak om å innføre 30 % luksusskatt på danseforestillinger. Derfra har dansefeltet hatt et fagforbund som gjennom påvirkning og et fremadrettet blikk har bidratt til størsteparten av det vi har av bærende ordninger og infrastruktur rundt dans i Norge, har samlet feltet og profesjonene og satt dans på agendaen. Hele vår historie kan lese på www.norskedansekunstnere.no

Omfang

Strategien gir føringer for alt arbeid som gjennomføres i forbundet og setter retning for arbeidet i strategiperioden.

Avgrensninger og rammebetingelser

Det legges til grunn at strategien skal gjennomføres innenfor budsjettrammer, stillinger og verv, og innenfor de til enhver tid gjeldende vedtektene.

Forbundets arbeid skal søke å styrke veien mot FN's bærekraftsmål og virke innenfor vår egen miljøresolusjon og klimaplakat.



INNKJØP

Administrasjon, drift og arrangementer:

1. Trykkmateriale er trykket på miljøvennlig papir. Vi skriver ut så lite som mulig, og om vi må printe skal det selvfølgelig være tosidig!
2. Merch består ikke av miljøskadelige produkter.
3. Innkjøp av forbruksmateriell – se alltid etter produkter med miljømærking.
4. Vi vurderer om vi virkelig trenger det vi kjøper og kjøper brukt fremfor nytt!
5. Vi serverer mat og drikke i henhold til våre punkter under!
6. Vi gjør publikum oppmerksomme på vår grønne profil på arrangementer.
7. Vi gjør publikum oppmerksomme på husets grønne profil (for arrangementer avholdt i Welhavens gate). Vi henger opp våre klimabud synlig på kontoret og i fellesområder.

REISE & TRANSPORT

1. Vi reiser kollektiv, med sykkel eller bruker beina til og fra kontoret.
2. Vi unngår å ta taxi til og fra møter og lar bilen stå hjemme!
3. Vi flyr minst mulig! Kan man ta toget? Eller er det mulig med videokonferanse?
4. Vi skal benytte de mest miljøvennlige leverandørene ved leveringer eller forsendelser via bud.

MAT & DRIKKE

Norske Dansekunstnere ønsker så langt det lar seg gjøre å kjøpe inn mat til kontoret og til offentlige arrangementer i henhold til listen under:

1. Vegansk, vegetarisk, økologisk, kortreist mat.
2. Vann fra springen!
3. Unngå matsvinn! Bestill med måte!
4. Vi unngår å bruke engangsservice til mat og drikke. Må vi – kjøp nedbrytbart!

SAMARBEIDSPARTNERE OG UNDERLEVERANDØRER

1. Vi velger våre samarbeidspartnere og underleverandører med omhu!
2. Vi går alltid for det mest miljøvennlige alternativet på markedet, selv om det kanskje er litt dyrere, så lenge det er innenfor organisasjonens budsjettamme.
3. Vi bevisstgjør våre samarbeidspartnere om våre miljøkrav, og ber dem etterstrebe å følge disse om mulig.

ANNET

1. Vi kildesorterer – ALT!
2. Vi bruker så lite strøm som mulig! Skru alltid av alle lys i rom man ikke bruker.
3. Lånebank: Vi lager en oversikt over utstyr man har på de forskjellige kontorene.
 - a. Til mat
 - b. Verktøy
 - c. Annet utstyr

NORSKE
DANSE_
_KUNST
NERE_

Formål

Forbundet har som formål å fremme og ivareta medlemmenes kunstneriske, faglige og økonomiske rettigheter og interesser.

Vedtektenes formålsparagraf viser ikke i dag tydelig nok forbundets formål for alle tre tjenesteområder. Et av tiltakene i løpet av strategiperioden er å justere formålsparagrafen for tydeligere å romme hele forbundets formål.

Tentativt forslag til endring av Norske Dansekunstneres formålsparagraf:

**Å fremme dansekunstens posisjon i samfunnet,
og styrke medlemmenes kunstneriske, faglige og økonomiske rettigheter og
muligheter.**



Interesseorganisasjonen
Fagforbundet og Rettighetsforvalteren

Visjon

Norske Dansekunstnere skal være en organisasjon som bidrar til **en vital og bærekraftig dansebransje og at det stadig blir mer levedyktig å ha et liv i dansen**. Når rammevilkår, den helhetlige sammensetningen av feltet og den enkeltes sosiale, økonomiske og kunstneriske rettigheter ivaretas godt, trekkes vi mot visjonen:

**Danseliv
-et liv i dansen er et godt valg**

Visjonen rommer alle, uansett hvilken profesjon du har innen feltet, om du er arbeidsgiver eller arbeidstaker, din kulturelle eller sosioøkonomiske bakgrunn, ditt kjønn, alder eller funksjonsvariasjon.

Verdier

Verdier er det som hjelper oss å ta gode valg og prioriteringer. Det skal være rettesnor for medarbeidere, tillitsvalgte, ledelse og vise omverden tydelig hva vi står for. Det skal være et aktivt forhold til våre verdier og hjelpe oss å trå riktig når vi må ta både lette og vanskelige valg.

- Vi skal være Trygge, Handlekraftige og Solidariske
- Vi skal ha fokus på å være Fremtidsrettet
- Vi skal jobbe og gi råd Kunnskapsbasert

Etiske rettesnor

Medlemmer, samarbeidspartnere og mennesker i vår organisasjon kan være trygge på at:

- Vi lytter Empatisk og Aktivt
- Vi Lærer av erfaring og fremmer en Lærende organisasjon
- Vi snakker og deler Ærlig og Transparent

Misjon/styringsmål

Veien til visjonen går gjennom fem styringsmål. Disse skal være målbare i perioden og forbundet skal kunne rapportere i forhold til dem i løpet av perioden.

Vår misjon i strategiperioden er å jobbe for å sikre **dansePLASS** for forbundet:

PRIORITERE - ved å øke positivt omdømme av forbundet gjennom tydelige og forståelige prioriteringer, en trygg og relevant medlemsorganisasjon og en god virksomhet for ansatte og tillitsvalgte.

LÆRE - ved å være en lærende organisasjon og bidra aktivt til kompetansedeling og læring i dansefeltet

ANSVAR - ta et tydelig ansvar der vi har det, ansvarliggjøre der andre ikke tar det og ta ansvar der ingen har det.

SAMLE - lede an i arbeidet med å videreutvikle et samlet og styrket dansefelt.

SYNLIGGJØRE - styrke synligheten av dans og dansekunstnere i offentligheten

Felles for disse målene er at de bidrar til bevegelse mot visjonen. Forbundets slagord for perioden vil derfor være

Sammen skaper vi Bevegelse!



HANDLINGS PROGRAM

Åpen Prøvedans 2022
Foto: Elin Osjord

I perioden 2025 - 2029 skal

INTERESSEORGANISASJONEN

Norske Dansekunstnere

PRIORITERE ved å	• Ivareta og styrke samhandlingen med relevante departementer og politiske beslutningstakere nasjonalt og lokalt. • Utvikle gode og relevante medlemsfordeler innen dansefaglig påfyll og ledelse.
LÆRE ved å	• Etablere ressursgrupper for innspill og arbeid med konkrete saker.
Ta ANSVAR og ANSVARLIGGJØRE ved å	• Påvirke til at offentlig finansiering og støtteordninger i større grad legger til rette for rettmessig lønn, vederlag og sosiale rettigheter for dansekunstnere. • Bidra aktivt til en bærekraftig bransje med tilpasset struktur for finansiering, undervisning, visning og produksjon i hele landet. • Ivareta den solidariske funksjonen til forbundet gjennom internasjonalt arbeid for kunstnerisk frihet innen dansekunst.
SAMLE ved å	• Bidra aktivt til et mer helhetlig læringsløp innen dansekunst. • Fremme arbeid for å sikre at dansekunstfeltet reflekterer mangfoldet i samfunnet ellers.
SYNLIGGJØRE ved å	• Styrket forbundets funksjon som meningsbærer i forhold til offentlige høringer og aktuelle saker.

I perioden 2025 - 2029 skal

FAGFORBUNDET

Norske Dansekunstnere

PRIORITERE ved å	• Redusere antall medlemshenvendelser hvor medlemmene selv skal kunne skaffe seg informasjon. • Utvikle gode og relevante medlemsfordeler innen arbeidsliv, helse og privatliv.
LÆRE ved å	• Fremme økt kompetansedeling i bransjen gjennom nettverkssamarbeid, samlingspunkter, mentorordninger og kurs m.m. • Øke kompetansen hos elever, studenter og nyutdannede om bransjen, rettigheter og arbeidsliv.
Ta ANSVAR og ANSVARLIGGJØRE ved å	• Påvirke til utvikling av strukturer som sikrer trygd og pensjonsordninger for dansekunstnere. • Påvirke til økte arbeidsmuligheter og bedre arbeidsvilkår for dansekunstnerne. • Utvikle eksisterende, etablere nye avtaleområder og håndheve disse.
SAMLE ved å	• Samarbeide på tvers av feltet og landet og legge til rette for sterke samarbeid i bransjen
SYNLIGGJØRE ved å	• Øke antall medie- og informasjonssaker om dansekunstnernes og deres arbeid

I perioden 2025 - 2029 skal

RETTIGHETSFORVALTEREN

Norske Dansekunstnere

PRIORITERE ved å	• Innføre et saksbehandlingssystem for vederlagsforvaltning.
LÆRE ved å	• Aktivt utføre rollen som faginstans for rettigheter innen dans.
Ta ANSVAR og ANSVARLIGGJØRE ved å	• Sikre at rettighetsvederlag er et krav i budsjettet og regnskap for produksjoner som mottar støtte. • Opprettholde NoDas rolle som fagkompetanse innen dansekunsternes rettigheter i vederlagsforvaltning.
SAMLE ved å	• Inngå flere avtaler med visningsaktører om vederlagsbetaling. • Utrede mulighet og modell for samlet vederlagsforvaltning på scenekunstheltet.
SYNLIGGJØRE ved å	• Økt kjennskap til rettigheter i feltet og økt kreditering av rettighetshavere innen dans.

I perioden 2025 - 2029 skal

ORGANISASJONEN

Norske Dansekunstnere

PRIORITERE ved å	• Forbedre ressurser og systemer, herunder medlems- og saksbehandlingssystem som gir rom for statistikk og sikker behandling av saker og nettsider som gir rom for medlemssider bak passord. • Effektivisere og profesjonalisere det administrative støtteapparatet og arbeidsprosessene i dette.
LÆRE ved å	• Styrke NoDa som en lærende, kompetansehenvende og utviklende organisasjon for ansatte og tillitsvalgte.
Ta ANSVAR og ANSVARLIGGJØRE ved å	• Innlemme og bevisstgjøre FNs bærekraftsmål som del av den daglige driften og tett knyttet til vårt arbeid og Miljøplakat.
SAMLE ved å	• Rekruttere personer som jobber i alle profesjonene innen dans og i tilknytning til pedagogisk og kunstnerisk virke. • Utvikle medlemsskapsformater som gir enklere tilgang for at også dansekunsternes virksomheter drar nytte av medlemskapet i forbundet.
SYNLIGGJØRE ved å	• Økt kjennskap til at man har lett tilgang til å påvirke i forbundet og økt tilgang til å engasjere seg.

Handlingsplan med tiltak i 2025 og 2026 kan leses på www.norskedansekunstnere.no. Disse blir også presentert til orientering på generalforsamling hvert år.



OM STRATEGIPROSESSEN

Kort vei til påvirkning

Under generalforsamlingen 2024 ble det fremmet ønske om en tydeligere prioritering fra forbundet og at man etterlyste en strategi som satte handlingsprogrammet i en sammenheng.

Styret, storstyret og administrasjon samlet seg for to dagers strategiseminar i september. Her ble utfordringsbildet for forbundet kartlagt, visjon, verdigrunnlag, etiske retningslinjer og misjon jobbet frem.

Det er kort vei til påvirkning i forbundet og vi har en tradisjon for å kunne være lydhøre for initiativ og la oss påvirke av disse. Samtidig skal vi jobbe med kvalitet og trygghet og med god bruk av forbundets kapasitet for å sikre at formålet oppnås på beste måte. I utformingen av strategien er det tydelig at flere av tjenestene, påvirkningssakene og tiltakene som er nødvendig i tiden fremover vil kreve langsiktig arbeid over år. Det ble derfor besluttet å sette strategiperioden til 4 år. Dette samsvarer også med at en ny strategi faller inn i det første året av en ny forbundslederperiode og at perioden tilsvarer samme periode som mellom stortingsvalg og dermed en kontinuerlig politisk retning.

I tillegg til styret, administrasjon og storstyrets arbeid har prosessen omfattet arbeidsøkter med medlemmer på regionsmøtene og i ressursgrupper. Innspill til hvilke grep og tiltak som oppleves som viktige for en dansekunstner i sitt pedagogiske, skapende og utøvende virke har vært sentrale. Det ble også tydelig at forbundet måtte hente inn informasjon om hva medlemmene har behov for som produsenter og arbeidsgivere.

I samme periode fikk forbundet en forespørsel fra en gruppe koreografer om hva forbundet kan gjøre for arbeidsgiverne blant forbundets medlemmer. Dette er også et tema som har vært viktig å ha på agendaen i forbundets arbeid med å støtte de private skoledriverne.

En slik prosess skjer ikke i et vakuum og prosesser forbundet har vært i gjennom samtidig har informert strategien. En aktiv holdning til miljøresolusjonen, møter med våre nordiske søsterorganisasjoner og dialog om det internasjonale bildet for dansen, partsammensatt arbeid med ressursgruppa for skoledrivere, opprettelse av Nasjonalt Råd for Danseutdanning og konferansene Nasjonal konferanse for Dans og Danseløftet.

Nå- situasjonen

Dansebransjen som helhet har noen utfordringer som ligger implisitt bak utfordringsbildet til våre medlemmer. Forbundet spiller inn hvert år til statsbudsjettet kommende år og status pr 2024 for feltet som helhet kan sees beskrevet i innspillet til statsbudsjettet 2026 som kan leses på www.norskedansekunstere.no.

At virkemiddelapparatet rundt produksjon, visning og undervisning ikke spiller sammen i en bærekraftig helhet hvor produksjonene får tilstrekkelige produksjonsforhold, den enkelte produksjon får et lengre liv med visninger og en større andel av befolkningen får et forhold til og mulighet til å delta i dans. At det trengs å igangsettes en kunsternøkonoireform der dansekunstneres særlige utsatte levekår forbedres slik at kompetanse tilføres, bevares og videreformidles gjennom en mangfoldig sammensatt kunstnerskare som har mulighet til et langt liv i dansen. Slik at kunstformen får et mangfold av stemmer, og kunstnernes sosiale rettigheter ivaretas fra fellesskapet og gjennom stadig mer robuste og vitale arbeidsgivere både skole, kompanier, kollektiver, organisasjoner og institusjoner.

I tillegg til er det noen utfordringer som er mer faglig i feltet og ikke kommer frem i innspill til premissleverandørene i politisk ledelse. Dette er særlig tydelig i det helhetlige læringsløpet og tilfang og bevaring av et mangfold av stemmer fra barnsben og inn i et voksent liv i dansen.

Utfordringsbildet og mulighetsrommet



Bransjens sammensetning og kretsløp



Personlig økonomi og rettigheter og arbeidsgivers økonomiske muligheter



Ekstrem ensomhet i yrket og av generell anerkjennelse av dansekompetanse



Svak mulighet til å opparbeide seg gode lederevner og gode arbeidsplasser over tid

TAKK TIL

Våre fantastiske medlemmer, for alt dere har bidratt med innspill og dialog for å forme et solid og relevant handlingsprogram!

Takk også til
Styret, Styret og Administrasjonen for
utrettelig arbeid med å finne den gode veien for
dansen og dansekunstnerne

**NORSKE
DANSE_
_KUNST
NERE__**

NORSKE DANSEKUNSTNERE
Dronningens gate 16
0154 Oslo
www.norskedansekunstnere.no
kontakt@norskedansekunstnere.no